

Bp Krzysztof J. Nykiel, Regens Apoštolskej penitenciárie
Homília pre účastníkov XXI. sympózia kánonického práva

25. august 2026

Drahí bratia v biskupskej a kňazskej službe, drahí pracovníci cirkevných tribunálov, drahí odborníci a služobníci kánonického práva,

Je pre mňa veľkou radosťou môcť sláviť túto svätú Eucharistiu v Bazilike Svätého kríža tu v Kežmarku, zatiaľ čo srdce nášho sympózia bije na Spišskej Kapitule, kde sme sa zišli, aby sme uvažovali o spravodlivosti, praxi cirkevných súdov a o službe, ktorú kánonické právo preukazuje životu Cirkvi.

Božie slovo, ktoré nám dnes liturgia ponúka, sa zdá byť akoby vybrané práve pre nás. Ježiš v dnešnom evanjeliu vyslovuje veľmi silné slová. Napomína zákonníkov a farizejov, pretože dôsledne zachovávajú niektoré predpisy, ale pritom riskujú, že zanedbávajú to, čo je dôležitejšie: **spravodlivosť, milosrdenstvo a vernosť**.

A dodáva: „Toto bolo treba robiť a tamto nezanedbávať.“

Je to náročné slovo aj pre tých, ktorí sú v Cirkvi povolani slúžiť spravodlivosti prostredníctvom práva.

Pretože kánonické právo nie je jednoducho súborom noriem. Nie je administratívnou technikou. Nie je iba správnym uplatňovaním postupov. **Je nástrojom v službe spásy duší, pravdy a cirkevného spoločenstva.**

A tak nám dnešné evanjelium kladie jednoduchú, ale hlbokú otázku: **Čo sa stane, keď norma zostane bez srdca?**

Ježiš neodsudzuje Zákon. Nehovorí, že normy sú zbytočné. Naopak: „Toto bolo treba robiť a tamto nezanedbávať.“ Varuje nás však pred deformáciou zákona: keď sa vonkajšie zachovávanie predpisov stane dôležitejším než človek; keď presnosť postupu začne zakrývať toho, pre koho daný postup vlastne existuje.

To je mimoriadne dôležité vo našej službe.

Pred cirkevným tribunálom nie sú jednoducho spisy. **Sú tam ľudia.** Sú tam príbehy lásky, zranenia, zlyhania, očakávania, deti, rodiny, svedomia. Sú tam muži a ženy, ktorí často prichádzajú pred Cirkev s otázkou, ktorá je oveľa väčšia než samotná právna otázka: „*Vypočuje ma Cirkev? Povie mi Cirkev pravdu? Bude mať Cirkev so mnou milosrdenstvo? Budem sa ešte môcť stretnúť s Božou tvárou?*“ Preto musí byť naša právnická odbornosť sprevádzaná hlbokou kresťanskou ľudskosťou.

Spravodlivosť bez milosrdenstva sa môže stať chladnou. **Milosrdenstvo** bez pravdy sa môže stať sentimentalizmom. **Vernosť** bez lásky sa môže premeniť na tvrdosť.

Ale keď sa spravodlivosť, milosrdenstvo a vernosť stretnú, vtedy sa kánonické právo stáva skutočnou službou Cirkvi.

Aj dnešné prvé čítanie nám ponúka vzácne poučenie: svätý Pavol povzbudzuje Solúnčanov, aby sa nenechali zmiasť, ale aby zostali pevní v pravde, ktorú prijali, a v tradícii viery. Aj to patrí k našej službe: **chrániť pravdu bez toho, aby sa stala kameňom, ktorý hádzeme proti človeku; chrániť disciplínu Cirkvi bez toho, aby sme zabudli, že disciplína je usporiadaná k jednote a spoločenstvu.**

Drahí bratia a sestry, v dnešnom evanjeliu je ešte jedna veta, ktorú by som chcel zveriť osobitne každému z nás: Ježiš nás pozýva, aby sme **najprv očistili vnútro.**

Pred uplatnením normy je srdce toho, kto ju uplatňuje. Pred rozhodnutím je svedomie. Pred posúdením je počúvanie. Pred odbornosťou je pokora. Pred spravodlivosťou vykonávanou voči druhým musí byť ochota nechať sa posúdiť Božím slovom.

Dobrá cirkevný sudca, dobrý kánonista, dobrý pracovník tribunálu nie je iba ten, kto dobre pozná zákon. Je to ten, kto poznajúc zákon **dokáže vidieť človeka vo svetle Krista.**

A možno práve toto je veľkou výzvou nášho sympózia: nielen pýtať sa: „*Ako lepšie uplatňovať kánonické právo?*“, ale aj: „**Ako môžeme prostredníctvom našej služby právu pomáhať ľuďom ešte viac sa stretnúť s Kristovou pravdou, spravodlivosťou a milosrdenstvom?**“

Dnes večer, pred oltárom, prosme o túto milosť.

Nech nám Pán dá rozum, aby sme chápali, múdrosť a rozvážnosť pri rozlišovaní, silu pri rozhodovaní, pokoru pri počúvaní a predovšetkým lásku, aby sme mohli slúžiť.

A keď po mnohých hodinách štúdia, diskusií a práce budete stáť pred náročnou situáciou, spomeňte si na Ježišovo slovo: **spravodlivosť, milosrdenstvo a vernosť.**

Nie sú to tri skutočnosti, ktoré si navzájom konkurujú.

V Kristovi sa stávajú jednou skutočnosťou. Pretože na kríži Božia spravodlivosť nie je zrušená milosrdenstvom a milosrdenstvo nie je oddelené od pravdy: **pravda a milosrdenstvo sa stretávajú v Kristovej láske, ktorá zachraňuje.**

Zverme teda naše sympózium Panne Márii, Matke Cirkvi, a prosme ju, aby sprevádzala našu službu. Ona, ktorá uchovávala Božie slovo vo svojom srdci, nech nás učí mať srdce schopné počúvať skôr, než posudzuje, chápať skôr, než odsúdi, a vždy slúžiť pravde v láske.

A nech každé naše rozhodnutie, každé naše hľadanie a každé naše slovo v oblasti kánonického práva prispieva k tomu, aby bolo viditeľné to, čím má Cirkev byť: **domovom pravdy, školou spravodlivosti a miestom milosrdenstva.**

Amen.